

Nyilatkozat

Az új felsőoktatási törvény, illetve a felsőoktatás átalakítása évtizedekre kiható következményekkel jár Magyarország gazdasági-kulturális fejlődésére. Ebben a helyzetben az ország kutatóegyetemeinek rektoraiként kötelességünknek érezzük néhány alapvető kérdésben állást foglalni.

1. Egyetértünk minden olyan törekvéssel, amely javítja a magyar felsőoktatás minőségét és eredményességét, szerkezetét a társadalmi és a piaci igényekhez igazítja, továbbá a felsőoktatás szereplőin hatékonysági mutatókat kér számon.
2. Tudomásul vesszük, hogy az ország felemelkedése és hosszú távú versenyképessége jelenleg a költségvetés terheinek csökkentését teszi szükségessé. Megértjük, hogy a Széll Kálmán Terv értelmében nem megkerülhető a felsőoktatás jelentős átalakítása.
3. Elköteleztünk vagyunk mindazon az ország jövője szempontjából hasznos reformok megvalósításában, amelyek révén intézményeink értékei megőrizhetőek, és amelyek intézményeinket hosszabb távon is tartósan értékeket termelő, fejlődési pályán tartják.

Aggályosnak és károsnak tartjuk viszont, hogy

1. Az ország hosszabb távú jövőjét szolgáló új felsőoktatási törvény koncepciója több vonatkozásban is a Széll Kálmán Terv rövidtávú törekvéseinek kíván megfelelni, így a forráskivonásnak alárendelten ír elő strukturális átalakításokat.
2. A Széll Kálmán Terv – nemzetközi közvélemény számára készített angol változata – igaztalan és elfogadhatatlan, a magyar felsőoktatás meglévő, valós, nemzetközileg elismert értékeit semmibe vevő állításokkal indokolja a beavatkozás szükségességét.
3. A felsőoktatás finanszírozásának GDP-hez viszonyított egyre csökkenő mértéke hosszabb távon Magyarország nemzetközi versenyképességének jelentős visszaeséséhez vezet.
4. Az államilag finanszírozott hallgatói létszám tervezett erőteljes csökkentése veszélyezteti a diplomás munkavállalók elvárt arányának elérését és az ezzel kapcsolatos EU-s vállalásaink teljesítését.
5. Nem meggyőző a Kormány elkötelezettsége az ország kutatóegyetemei mellett sem, pedig ezeken az intézményeken múlik a hazai K+F+I jövője.

Meggyőződésünk, hogy új felsőoktatási törvény csak akkor képes az ország érdekekeit tartósan szolgálni, ha megfelel a következőknek:

1. A törvény garantálja a felsőoktatás meglévő értékeinek - beleértve a magas színvonalon biztosított térítéses képzést is – megőrzéséhez szükséges feltételeket.
2. A felsőoktatás rendszere minőségközpontú és kiszámítható, a finanszírozás pedig minden szereplő által átlátható legyen.
3. A hatékonyság növelése megköveteli az intézményi szerkezet átalakítását. Az átalakítás során szükségessé váló intézményi integrációk csak akkor hozhatnak tartós eredményeket, ha azokban a gazdasági megfontolások mellett egyenlő súlyt kapnak a szakmai szempontok.
4. A modern felsőoktatás alapfeladata a magas színvonalú oktatás és kutatás mellett a szellemi tulajdon előállítása, és az azzal történő felelős gazdálkodás. A társadalom jogos elvárása az is, hogy az intézmények tudáscentrumként segítsék az ország, illetve régiójuk gazdasági fejlődését.
5. A felsőoktatás több olyan képzést is gondol, amelyek bonyolult és évtizedes léptékben formálódó rendszerek meghatározó elemei. Ezért kifejezetten óvatos és az értékőrzést

előtérbe helyező intézkedéseket tartunk célszerűnek például a pedagógusképzés, a tudományos képzések vagy a nemzeti kultúra szakirányai esetében.

6. Alapfeladataikat a felsőoktatási intézmények csak akkor képesek hatékonyan ellátni, ha az oktatási, és kutatási autonómia mellett megfelelő gazdálkodási jogosítványokkal is rendelkeznek. Az állam tulajdonosi/fenntartói funkcióját a szükséges mértékű és tartalmú ellenőrzési rendszer kiépítésével képes a legjobban ellátni.
7. A szabályozásnak abból kell kiindulnia, hogy az intézmény oktatási, kutatási, innovációs és vállalászási tevékenysége rendszert alkot, amelynek a Fenntartó felé egyszemélyes felelőse a rektor.

A kutatóegyetemek rektoraiként felelősséggel tartozunk a felsőfokú képzési igények, a kutatás-fejlesztés eredményeire támaszkodó gazdaság elvárásai és az értékőrzés-kultúráközvetítés nemzeti hagyománya iránt. Nyilatkozatunk ennek a felelősségnek a jegyében fogalmazta meg a korszerű és hatékony felsőoktatás elvein alapuló észrevételeinket. Mindezzel támogatni kívánjuk a döntéshozókat abban, hogy az átalakuló magyar felsőoktatás valóban minőségelvű és fenntartható legyen.

2011. május 5.

Dr. Péceli Gábor
rektor
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem

Dr. Fábíán István
rektor
Debreceni Egyetem

Dr. Mezey Barna
rektor
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Dr. Tulassay Tivadar
rektor
Semmelweis Egyetem

Dr. Szabó Gábor
rektor
Szegedi Tudományegyetem